C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Lovecraft_Howard_Phillips-Vec_na_prahu.PDB

PDB Name: Lovecraft_H_P_Vec_na_prahu
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 25.3.2003
Modification Date: 25.3.2003
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

NzPerX
non© 2003
version 1.0
ebookz@sign.sk
http://ebookz.sign.sk

Howard Phillips Lovecraft

VEC NA PRAHU

Nemohu sice poprít, že jsem prohnal svému nejlepšímu príteli hlavou šest kulek, ale presto doufám, že touto výpovedí dokážu, že nejsem vrah. Nejprve si všichni reknou, že jsem zešílel -že jsem šílenejší než muž, kterého jsem zastrelil v cele arkham-ského sanatoria. Pak nekterí moji ctenári zváží všechna tvrzení, srovnají je se známými fakty a reknou si, že jsem ani nemohl jinak, poté co jsem stanul tváří v tvár tomu hruznému dukazu - té veci na prahu dverí.

Do té doby jsem i já považoval desuplné príbehy, v nichž jsem úcinkoval, za pouhé šílenství. Ješte ted se sám sebe ptám, zda jsem se nemýlil - ci zda prece jen nejsem blázen. Nevím -i jiní však mohou vyprávet

o Edwardovi a Asenath Derbyových podivné veci, a dokonce ani chladnokrevní policisté si s objasnením té poslední desivé návštevy nevedí rady. Pokusili se vymyslet chabou teorii o príšerném žertu ci výhružkách ze strany propušteného služebnictva, i když v hloubi srdce cítí, že pravda je nekonecne strašnejší a neuveritelnejší.

A proto tvrdím, že jsem Edwarda Derbyho nezabil. Spíše jsem ho pomstil a zbavil tím Zemi desu, jehož pretrvávání by mohlo napáchat nevýslovné zlociny na celém lidstvu. Hned vedle cest, po nichž dennodenne chodíme, se nacházejí cerné zóny stínu a obcas se prihodí, že nekterá zlovolná duše si k nám prorazí cestu. Když se tak stane, clovek, který ví, oc beží, musí zasáhnout, aniž predem zváží dusledky.

Znal jsem Edwarda Pickmana Derbyho po celý jeho život. Prestože byl o osm let mladší než já, byl tak vyspelý, že jsme si od chvíle, kdy mu bylo osm a mne šestnáct, výborne rozumeli.

Byl to nejfenomenálnejší malý ucenec, jakého jsem kdy poznal; v sedmi letech psal ponuré, fantastické a témer morbidní verše, jež uvádely v úžas jeho vychovatele. Edwardova predcasná vyspelost byla snad zpusobena tím, že ho vychovávali soukrome a v ústraní, jako ve vaticce. Byl to jedinácek slabé telesné konstituce, což silne znepokojovalo jeho milující rodice a melo za následek, že si jej k sobe pevne pripoutali. Nesmel nikdy ven bez doprovodu chuvy a málokdy mel príležitost jen tak si pohrát s jinými detmi. To vše nepochybne zpusobilo, že chlapec vedl podivný, tajnustkárský vnitrní život a jedinou cestou ke svobode mu byla vlastní predstavivost.

Edwardova mladická ucenost byla zkrátka úžasná a prapodivná; prestože jsem byl starší, jeho obratne psané literární práce mne upoutávaly. V té dobe jsem mel sklon k umení ponekud bizarního rázu a v tomto díteti jsem objevil výjimecne sprízneného ducha. V pozadí naší spolecné lásky ke stínum a zázrakum stálo bezpochyby starobylé, polorozpadlé a ponekud hruzostrašné mesto, v nemž jsme žili - zacarovaný, prokletý a povestmi opredený Arkham, jehož stísnené, provešené mansardové strechy a rozpadající se georgiánské balustrády se po staletí krcí podél temne hucícího Miskatonicu.

Jak plynul cas, zacal jsem se zabývat architekturou a vzdal se zámeru ilustrovat knihu Edwardových démonických básní. Naše prátelství tím nicméne nijak neutrpelo. Podivný génius mladého Derbyho se pozoruhodne rozvíjel, a když mu bylo osmnáct let, jeho sebrané hruzostrašné básne, vydané pod názvem Azathoth a jiné hruzy, zpusobily skutecnou senzaci. Stal se protejškem smutne proslulého baudelairovského básníka Justina Geoffreye, autora Lidí z monolitu, který roku 1926, poté, co navštívil jednu neblaze proslulou uherskou vesnici, zemrel v záchvatech revu v blázinci.

Avšak pokud šlo o sebeduveru a praktické záležitosti, Derby byl ve vývoji velice zpožden, nebot si žil jako v bavlnce. Zdraví se mu upevnilo, avšak prepecliví rodice neprestávali podporovat jeho detinskou nesamostatnost, takže Edward nikdy sám necestoval, samostatne se nerozhodoval ani na sebe nebral odpovednost. Brzy bylo zrejmé, že nebude schopen prosadit se na obchodním ci pracovním kolbišti, ale rodinné jmení bylo tak rozsáhlé, že to nebyla žádná tragédie. Dorustal do mužných let

a stále si uchovával klamne chlapecké vzezrení. Byl plavovlasý a modrooký, s jemnou pletí dítete; jeho pokusy nechat si narust knír byly skoro nepostrehnutelné. Mel mekký a jemný hlas a vzhledem ke své životní nezkušenosti vypadal spíše jako baculatý jinoch než jako obézní, predcasne vyspelý mladý muž. Byl dost vysoký a mel hezkou tvár, takže by z neho mohl být pozoruhodný elegán, kdyby se ze stydlivosti nedržel v ústraní a pouze u studií.

Rodice s ním každé léto jezdili do ciziny a Edward si velice rychle osvojil vnejší aspekty evropského myšlení a vyjadrování. Jeho poeovský talent jej vedl cím dál více k dekadenci a cástecne se v nem probudily i jiné umelecké sklony a tužby. Vedli jsme tehdy spolu sáhodlouhé debaty. Ukoncil jsem studia na Har-vardove univerzite, praktikoval u jednoho architeka v Bostonu, oženil jsem se a nakonec se vrátil

do Arkhamu, abych zacal provozovat své povolání. Usadil jsem se v rodinném sídle v Salton-stall Street, nebot muj otec se ze zdravotních duvodu prestehoval na Floridu. Edward mne témer každý vecer navštevoval, takže jsem ho zacal považovat za clena domácnosti. Zvonil ci klepal charakteristickým zpusobem, jenž se casem stal zakódovaným signálem, takže jsem vždy po veceri cekal, až uslyším ony tri duverné energické údery následované po malé pauze dvema dalšími. Obcas jsem zavítal také já k nemu a závistive si prohlížel tajemné svazky v jeho stále se rozrustající knihovne.

Derby vystudoval Miskatonickou univerzitu v Arkhamu, nebot jeho rodice si nepráli, aby bydlel nekde na koleji. Zacal v šestnácti a po trech letech absolvoval; jeho hlavním oborem byla anglická a francouzská literatura - dosahoval vynikajících výsledku ve všech predmetech krome matematiky a prírodních ved. S ostatními studenty se stýkal velmi zrídka, ackoli závistive pokukoval po „odvážlivcích" ci „bohémech", jejichž povrchne „svetácký" jazyk a nesmyslne ironickou pózu napodoboval, a prál si najít odvahu k tomu, aby si osvojil jejich pochybné chování.

Ve skutecnosti se však stal témer fanatickým vyznavacem podzemních magických ucení, jejichž sbírkou byla Miskato-nická knihovna proslulá. Edward se vždy kolébal na hladine fantazie a neobycejnosti, nyní se však hluboce ponoril do opravdových magických znaku a záhad z bájné minulosti,

zanechaných zde pro poucení ci zmatení príštích generací. Cetl takové spisy jako hruzyplnou Knihu Eibon, Die unaussprechlichen Kulten od von Junzta a zakázaný Necronomicon bláznivého Araba Abdula Alhazreda, rodicum však o tom nerekl ani slovo. Když mu bylo dvacet let, narodil se mi syn, jedinácek, a Edward mel zrejmou radost, když jsem toho nového clovícka pojmenoval Edward Derby Upton - po nem.

Ve svých petadvaceti letech byl Edward Derby fenomenálním ucencem a pomerne známým básníkem a fantastou, i když nedostatek kontaktu a odpovednosti zpomaloval jeho literární rust, nebot jeho práce byly odvozené a prespríliš knižní. Byl jsem patrne jeho nejbližším prítelem - nacházel jsem v nem nevycerpatelný zdroj zásadních teoretických námetu a Edward se spoléhal na mé rady ve všech záležitostech, o nichž se nechtel zminovat rodicum. Neoženil se - spíše kvuli stydlivosti, neschopnosti a ochranné péci rodicu, než že by k tomu nemel sklon - a do spolecnosti chodil co nejméne, pouze na skok. Když zacala válka, zustal doma, jednak ze zdravotních duvodu, jednak kvuli hluboce zakorenené plachosti. Já jsem byl povolán do Plattsburgu, ale nakonec jsem se za more vubec nedostal.

Léta ubíhala. Když bylo Edwardovi ctyriatricet, zemrela mu matka, a jakási podivná duševní choroba jej na mnoho mesícu zbavila všech sil. Otec ho však odvezl do Evropy a Edwardovi se podarilo zbavit se letargie bez viditelných následku. Po návratu jako by pocítil jisté absurdní veselí, jako by se cástecne vymanil z nejakého neviditelného podrucí. Bez ohledu na to, že již dosáhl stredního veku, se zacal stýkat s „nejradikálnejší" skupinou na univerzite a zúcastnoval se neobycejne bourlivých podniku - jednou musel zaplatit nejakému vyderaci znacnou sumu (kterou si vypujcil ode mne), aby se otec nedovedel o jeho úcasti v jakési afére. O bezuzdné Miskatonické skupine se mnoho povídalo a nekteré povesti byly zvlášt podivné. Hovorilo se dokonce o cerné magii a o naprosto neuveritelných událostech.

II

Když bylo Edwardovi tricet osm let, poznal Asenath Waiteo-vou. Bylo jí tenkrát podle mého soudu asi triadvacet a navštevovala zvláštní kurs stredoveké metafyziky na Miskatonické univerzite. Dcera jednoho mého prítele ji znala už z drívejška -z Halí School v Kingsportu - a radeji se jí kvuli její divné povesti vyhýbala. Asenath byla tmavovlasá, menší postavy a velice pohledná, až na to, že mela príliš vypoulené oci; zvlášt citlivé lidi však neco v jejím vzezrení odpuzovalo. Obycejní lidé se jí vyhýbali zejména kvuli jejímu puvodu a zpusobu vyjadrování. Pocházela z rodu innsmouthských Waiteu a kolem rozpadajícího se, napul opušteného Innsmouthu a jeho obyvatel se po generace šírily ponuré povesti. Kolují strašlivé

príbehy o událostech z poloviny minulého století a o necem velmi podivném, „ne zcela lidském", týkajícím se starých rodin ze zchátralého rybárského prístavu - príbehy, které si dokážou vymyslet a opravdu desivým zpusobem vyprávet pouze starí obyvatelé Nové Anglie.

Pokud šlo o Asenath, situace byla o to horší, že byla dcerou Efraima Waitea - pozdním dítetem, které mel s neznámou ženou, jež neustále nosila závoj. Efraim bydlel v Innsmouthu ve zchátralém dome na Washington Street a lidé, kterí jeho dum videli (obyvatelé Arkhamu do Innsmouthu radeji nejezdí, pokud se tomu mohou vyhnout), prohlašovali, že podkrovní okna byla vždy zabednena a že se z nich obcas vpodvecer linuly prapodivné zvuky. Starec býval svého casu zázracne nadaným studentem magie a vyprávelo se, že byl schopen jen tak z rozmaru rozpoutat ci utišit morskou bouri. Jako chlapec jsem ho jednou nebo dvakrát videl, když se objevil v Arkhamu, aby nahlédl do zakázaných svazku v univerzitní knihovne, a jeho dábelský vlcí oblicej s rozcuchanými ocelove šedými vousy ve mne vzbuzoval odpor. Zemrel ve stavu neprícetnosti - za ponekud zvláštních okolností - tesne predtím, než jeho dcera (podle jeho poslední vule univerzální dedicka celého majetku) zacala navštevovat Halí School; byla však jeho chorobne dychtivou žackou a vypadala stejne dábelsky jako kdysi on.

Prítel, jehož dcera chodila s Asenath Waiteovou do školy, mi o ní vyprável mnoho podivných historek, jakmile se zacalo proslýchat, že navázala známost s Edwardem. Ve škole vystupovala

Asenath podle všeho v roli jakési carodejky a byla zrejme doopravdy schopna konat velice prekvapivé zázraky. Zdokonalovala se v umení rozpoutávat boure, trebaže její zdánlivé úspechy byly obvykle pricítány jejím zvláštním predpovídacím schopnostem. Všechna zvírata k ní cítila zretelný odpor a Asenath dovedla nekolika pohyby pravé ruky donutit kteréhokoli psa, aby zacal výt. Cas od casu projevila ojedinelé - a na tak mladou dívku velice šokující - útržky vedomostí a jazykových výrazu. Desila spolužacky nevysvetlitelným pošilháváním a pomrkáváním a zdálo se, že se jim v této situaci s chutí zlomyslne vysmívá.

Nejzvláštnejší však byly rádné doložené prípady jejího vlivu na jiné lidi. Byla nade vši pochybnost skutecnou hypnotizér-kou. Pouhým pohledem dovedla casto vzbudit v nejedné spolužacce zretelný pocit zmeny osobnosti - jako by se médium prestehovalo na okamžik do tela carodejky a zíralo pres pul místnosti na své vlastní telo, jehož oci zárily, rozširovaly se a nabývaly cizího výrazu. Asenath casto vzrušene hovorila o povaze vedomí a o jeho nezávislosti na fyzické schránce - nebo alespon na životních pochodech fyzické schránky. Do neprícetné zurivosti ji však uvádelo to, že není muž; byla totiž presvedcena, že mužský rozum má jisté jedinecné a dalekosáhlé kosmické schopnosti. Mít tak mužský rozum, prohlašovala, nejen že by se vyrovnala svému otci, nýbrž by ho dokonce i predcila v ovládání neznámých sil.

Edward poznal Asenath na setkání „inteligence", jež se konalo v jednom studentském pokoji, a když mne príštího dne navštívil, nebyl schopen mluvit o nikom jiném. Zjistil, že Asenath je erudovaná a zajímá se o tytéž veci, jimž sám nejvíce propadl, a navíc ho fascinovala svým vzhledem. Nikdy jsem tu mladou ženu nevidel a z letmých zmínek o ní jsem si ji dokázal predstavit pouze matne, avšak vedel jsem, co je zac. Bylo k politování, jak se do ní Derby zbláznil; presto jsem nerekl nic, cím bych jej odradil, ponevadž zaslepenosti vždy nejlépe prospeje pravý opak. Svému otci se prý o Asenath nezmínil ani sluvkem.

V nekolika príštích týdnech mi mladý Derby nevyprável skoro o nicem jiném než o Asenath. Tou dobou si i jiní lidé povšimli jeho pozdních námluv, shodli se však na tom, že Edward ani zdaleka nevypadá na svuj skutecný vek, a ani se jim nezdál být

nevhodný coby protejšek svého bizarního božstva. Prestože byl líný a rád si pohovel, byl pouze mírne obézní a v obliceji nemel jedinou vrásku. Naproti tomu Asenath už mela kolem ocí predcasné vejírky zpusobené cvicením pevné vule.

Tehdy Edward privedl svoji dívku ke mne na návštevu a já jsem okamžite poznal, že jeho zájem není v žádném prípade jednostranný. Neustále ho sledovala ocima, témer jako dravec, a já jsem si povšiml, že jejich duverný vztah se již velice upevnil. Krátce nato mne navštívil starý pan Derby, jehož jsem vždy obdivoval a ctil. Doslechl se, co se povídá o nové známosti jeho syna, a vydoloval z „chlapce" celou pravdu. Edward se chtel s Asenath oženit, a byl si již dokonce prohlédnout pár domu na predmestí. Otec vedel, že obvykle mám na jeho syna velký vliv, a požádal mne, abych se pokusil celou tu neuváženou záležitost skoncovat; s politováním jsem však vyjádril své pochyby. Tentokrát to nebyla otázka Edwardovy slabé vule, nýbrž otázka pevné vule té ženy. Vecné díte preneslo svou závislost z rodicu na novou, silnejší osobnost a nedalo se s tím nic delat.

Svatba se konala mesíc nato - oddával je smírcí soudce, jak si prála nevesta. Pan Derby se držel mé rady a nic nenamítal. Krátkého obradu se zúcastnila rovnež moje žena, muj syn a já -a dále neukáznení mladí lidé z univerzity. Asenath zakoupila staré crowninshieldské venkovské sídlo na konci High Street a oba manželé se zde zamýšleli usadit, jen co zajedou do Inns-mouthu a privezou odtud tri sluhy, pár knih a zarízení do domácnosti. Asenath primely trvale se odstehovat z domova ani ne tak ohledy vuci Edwardovi a jeho otci jako spíš osobní prání být blízko univerzity, její knihovny a zástupu „kultivovaných lidí".

Když mne po skoncení líbánek Edward navštívil, zdálo se mi, že se trochu zmenil. Asenath ho presvedcila, aby si oholil rídce rašící knírek, ale to nebylo zdaleka všechno. Vypadal rozvážneji a zamyšleneji, jeho obvyklou detinskou trucovitost vystrídal témer ryzí smutek. Byl jsem na vážkách, zda se mi Edwardova promena líbí, ci ne. Rozhodne vypadal nyní dospeleji než predtím. Snad mu též prospelo, že se oženil - cožpak by zmena závislosti nemohla být zacátkem vlastní neutralizace, jež by nakonec vedla k odpovedné nezávislosti? Prišel sám, nebot Asenath mela napilno. Privezla z Innsmouthu (Derby se pri vyšlo-

vení tohoto jména otrásl) obrovské množství knih a prístroju a dokoncovala renovaci crowninshieldského sídla a okolí.

Její innsmouthský domov pusobil znacne znepokojivým dojmem, avšak díky jistým predmetum se tam Edward naucil nekolik prekvapivých vecí. Pod vedením Asenath delal nyní rychlé pokroky v esoterických naukách. Nekteré pokusy, jež zamýšlela provést, byly velice odvážné a radikální - Edward mel pocit, že je nesmí ani popsat -, ale jejím schopnostem a zámerum duveroval. Také všichni tri sluhové byli velmi zvláštní - neuveritelne obstarožní manželský pár, který sloužil už starému Efraimovi a obcas na neho a Asenathinu matku v tajuplných narážkách vzpomínal, a snedá mladá dívka abnormálního vzezrení, jež byla neustále cítit rybinou.

III

V následujících dvou letech jsem se vídával s Derbym stále méne a méne. Nekdy se stalo, že uplynulo celých ctrnáct dní, aniž se ozvalo ono duverné trojité a dvojité zaklepání na dvere, a když už mne prišel navštívit - anebo, a to se stávalo cím dál ridceji, jsem navštívil já jeho -, byl pramálo ochoten hovorit o duležitých vecech. Pokud šlo o studium okultismu, o nernž se kdysi tak zevrubne vyjadroval a o nemž diskutoval, stal se velice uzavreným a vyhýbal se i rozhovorum o své žene. Ta od svatby nesmírne zestárla - a kupodivu vypadala, jako by byla starší než on. Ve tvári mela ten nejzatvrzelejší výraz, jaký jsem kdy videl, a celý její vzhled vyvolával neurcitý, nedefinovatelný odpor. Moje žena a syn si toho všimli stejne jako já a všichni jsme ji casem prestali navštevovat, za což - jak Edward priznal v jedné ze svých klukovsky netaktních chvilek - nám byla neskonale vdecná. Derbyovi cas od casu odjíždeli na daleké cesty - údajne do Evropy, ackoli Edward se nekdy v narážkách zminoval o odlehlejších místech.

Po roce se mezi lidmi zacaly šírit reci, že se Edward Derby zmenil. Hovorilo se o tom jen tak mimochodem, protože šlo o ciste duševní zmenu; presto vyvolala nekolik zajímavých otázek. Obcas se zdálo, že Edwarduv výraz a skutky se vubec neslucují s jeho obvyklou nemastnou neslanou povahou. Tak na-

príklad: prestože dríve neumel rídit, nyní ho cas od casu nekdo zahlédl, jak se rítí v Asenathine silném packardu domu nebo ven z crowninshieldského sídla, pricemž rídil mistrne a složité dopravní situace rešil s prehledem a rozhodností, jež byla jeho prirozené povaze naprosto cizí. V takových prípadech jako by se vždy práve vrátil z nejaké cesty nebo se nekam chystal - kam, to nikdo nedokázal uhádnout, ackoli nejcasteji si vybíral silnici vedoucí do Innsmouthu.

Tato metamorfóza se kupodivu nezdála, být nijak príjemná. Povídalo se, že Edward se v takových okamžicích príliš podobá své žene ci samotnému starému Efraimu Waiteovi - je však docela možné, že ty okamžiky pusobily neprirozene jen proto, že nastávaly tak zrídka. Nekdy - mnoho hodin poté, co takhle vyrazil - se vracel apaticky rozvalen na zadním sedadle vozu, který rídil zrejme najatý ridic ci mechanik. V dobe, kdy se zmenšoval okruh Edwardových spolecenských styku (mohu ríci, že vcetne jeho návštev u mne), zacal u neho za volantem prevládat nerozhodný výraz ze starých casu - jeho nezodpovedná de-tinskost byla dokonce ješte výraznejší než v minulosti. Zatímco Asenathin oblicej stárl, Edwardova tvár - krome onech výjimecných situací - se rozjasnovala do jakési nadmíru zduraznené nezralosti, s výjimkou okamžiku, kdy jí probleskl stín nového smutku ci poznání. Bylo to opravdu velice záhadné. Derbyovi se mezitím témer rozešli s bláznivým univerzitním kroužkem -prý nikoli proto, že by oni sami byli znechuceni, nýbrž proto, že neco z jejich nynejšího predmetu bádání šokovalo dokonce i ty nejotrlejší z ostatních dekadentu.

Ve tretím roce manželství mi Edward zacal otevrene naznacovat, že pocituje strach a nespokojenost. Trousil poznámky o tom, že to „zachází príliš daleko", a tajuplne hovoril o potrebe „uchovat si identitu". Zpocátku jsem si takových narážek nevšímal, ale casem jsem se ho zacal opatrne vyptávat; vzpomnel jsem si, co ríkala dcera mého prítele o Asenathine hypnotickém vlivu na ostatní dívky ve škole - na situace, kdy si studentky myslely, že jsou v jejím tele, a dívaly se pres celou posluchárnu samy na sebe. Toto vyptávání Edwarda ocividne vyplašilo, ale zároven byl za ne vdecný, a jednou zamumlal neco v tom smyslu, že si se mnou pozdeji vážne pohovorí.

Nekdy v té dobe zemrel starý pan Derby; pozdeji jsem tomu

byl velice rád. Edward byl hluboce rozrušen, avšak rozhodné žalu ze ztráty otce úplne nepodlehl. Po svatbe se s otcem vídával prekvapivé málo, nebot Asenath soustredila veškerý jeho základní smysl pro rodinné svazky na svou osobu. Nekterí lidé mu vycítali, zeje k otcové smrti lhostejný - zvlášte proto, že se pri jízde autem stále castéji choval povýšene a sebejiste. Nyní si prál, aby se mohl prestehovat zpet do starého rodinného sídla, avšak Asenath trvala na tom, že zustanou v crowninshieldském dome, kde se již dobre zabydlela.

Zanedlouho poté se moje žena dozvedela od své prítelkyne -jedné z tech mála, které neprerušily s Derbyovými styky - podivnou vec. Prítelkyne se vydala navštívit manžele na konec High Street a zahlédla, jak se z výjezdu prudce vyrítilo auto s Edwardovým podivne sebejistým a témer výsmešným oblicejem za volantem. Zazvonili a protivná služka jí chladne sdelila, že ani Asenath není doma; prítelkyne si však pri odchodu ješte jednou dum prohlédla. A v jednom okne Edwardovy knihovny zahlédla tvár, která se rychle stáhla zpet - tvár, jejíž bolestný, premožený a nostalgicky beznadejný výraz nepopsatelne svíral u srdce. Byla to Asenathina tvár, cemuž se vzhledem k jejímu obvykle despotickému výrazu steží dalo uverit; návštevnice však presto prísahala, že v té chvíli z ní hledely smutné, otupelé oci ubohého Edwarda.

Edward mne nyní navštevoval ponekud casteji a jeho narážky byly tu a tam konkrétnejší. Tomu, co ríkal, se nedalo verit -dokonce ani ve starobylém, povestmi opredeném Arkhamu; podával však své temné ucení tak uprímne a presvedcive, že jsem se zacal obávat o jeho duševní zdraví. Hovoril o desivých schuzkách na osamelých místech, o obrích zríceninách v srdci maineských lesu, z nichž vedou široká schodište dolu do propastí nocí zahalených tajemstvím, o spletitých zákoutích vedoucích skrze neviditelné zdi do jiných oblastí prostoru a casu a o odporných promenách osobnosti, jež umožnují bádání na vzdálených a zakázaných místech, v jiných svetech a v ruzných spojitých casoprostorech.

Edward obcas podeprel nekteré ze svých potrestených tvrzení tím, že mi ukazoval predmety, které mne docista vyvedly z míry - nedefinovatelne zbarvené a nemožne tvarované, neslýchané predmety, jejichž bláznivé krivky a plochy neodpovídaly

žádnému zámeru a nepodléhaly žádné predstavitelné geometrii. Tyto veci, ríkal, pocházejí „zvencí"; jeho žena vedela, jak je získat. Nekdy - avšak pokaždé vystrašeným a nejasným šeptem - narážel na neco, co se týkalo starého Efraima Waitea, kterého náhodou kdysi zahlédl v univerzitní knihovne. Tyto narážky byly vždy neurcité, ale zdálo se, že vzbuzují zvlášt hrozivé pochyby, zda ten starý carodej doopravdy zemrel - v duchovním i hmotném smyslu.

Chvílemi se Derby ve svém vytržení odmlcel a já jsem zacal uvažovat o tom, že Asenath zrejme dokáže jeho rec vnímat na velkou vzdálenost a pomocí nejakého neznámého druhu tele-patického mesmerismu jej umlcet - pomocí téže síly, jakou predvádela ve škole. Jiste ho podezírala, že mi prozradil mnoho vecí, nebot po nekolika týdnech se pokusila pomocí nepochopitelne durazných slov a pohledu jeho návštevy ukoncit. Dostával se ke mne velice obtížne; ackoli predstíral, že jde nekam jinam, jakási neviditelná síla obvykle omezovala jeho pohyb nebo zpusobila, že zapomínal, kam chce jít. Navštevoval mne vetšinou tehdy, když byla Asenath pryc - „pryc ve svém vlastním tele", jak se jednou podivne vyjádril. Vždy na to pozdeji prišla - sluhové sledovali jeho odchody a príchody -, avšak patrne považovala za bezúcelné zavést jakékoli drastické opatrení.

IV

Když jsem jednoho srpnového dne dostal ten telegram ze státu Maine, byl Derby ženat již více než tri roky. Už dva mesíce jsem ho nevidel, ale slyšel jsem, že je pryc „kvuli obchodu". Melo se za to, že Asenath je s ním, i když zlé jazyky tvrdily, že za dvojitými záclonami horních oken domu se nekdo skrývá. Lidé sledovali, co sluhové nakupují. A nyní mi policejní šéf mesta Che-suncooku poslal telegram, že z lesu se vypotácel zablácený šílenec, blouznící v deliriu a hystericky se dovolávající mé ochrany. Byl to Edward - a byl schopen vzpomenout si pouze na své vlastní jméno a adresu.

Chesuncook leží v tesné blízkosti nejrozlehlejšího, nejhlubšího a nejméne probádaného lesního pásma ve státe Maine

a cesta autem mi zabrala celý den horecného kodrcání fantastickou krajinou. Derby byl zavren v jedné cele mestského útulku a zmítal se mezi záchvaty zurivosti a apatií. Okamžite me poznal a zacal na mne chrlit témer nesouvislý príval slov, postrádajících smysl.

„Dane - proboha! Jeskyne shaggothu! Šest tisíc schodu pod zemí... nejodpornejší hnus... nikdy bych nedovolil, aby me s sebou vzala, a najednou jsem se tam octl... lá! Shub-Niggu-rath! Z oltáre se zvedl prízrak a pet set hrdel kvílelo - ta Zakuklená vec mecela: ‚Kamog! Kamog!' - to bylo na tom sabatu tajné jméno starého Efraima - byl jsem tam, kam me podle svého vlastního slibu nemela brát... Chvilku predtím jsem byl zamcen v knihovne, a pak jsem se octl tam, kam odešla ona s mým telem - na míste naprostého rouhání, v dábelské jeskyni, kde zacíná ríše temnoty a jejíž bránu hlídá strážce... Videl jsem jednoho shaggotha - menil podobu - já už to dál nevydržím - zabiju ji, jestli me tam ješte nekdy pošle -

zabiju tu bytost - ji, jeho, to - zabiju to! Zabiju to svýma vlastníma rukama!"

Trvalo mi hodinu, než jsem ho uklidnil, ale nakonec si dal ríct. Príští den jsem mu ve vesnici sehnal slušné šaty a vyrazili jsme do Arkhamu. Hysterický záchvat ho již prešel a nyní spíše mlcel, avšak když jsme projíždeli Augustou, zacal si neco nejasne mumlat - jako by v nem pohled na mesto vyvolával nepríjemné vzpomínky. Bylo zrejmé, že si nepreje jet domu; když jsem uvážil neuveritelné predstavy, jež podle všeho mel o své žene - predstavy pramenící nepochybne ze skutecného hypnotického utrpení, které prodelal -, usoudil jsem, že to tak bude lepší. Rozhodl jsem se, že ho na cas ubytuji ve svém dome, bez ohledu na nepríjemnosti, které budu mít s Asenath. Pozdeji mu pomužu, aby se mohl nechat rozvést, nebot zde nepochybne pusobily duševní podnety, kvuli nimž se Edwardovo manželství zacalo podobat sebevražde. Když jsme se opet dostali do otevrené krajiny, Derby prestal mumlat; nechal jsem ho klímat na vedlejším sedadle a pokracoval jsem v jízde.

Když jsme se pri západu slunce rítili Portlandem, mumlání opet zacalo, o neco zretelneji než predtím; uslyšel jsem príval zcela neprícetného blábolení o Asenath. Bylo ocividné, jak týrá Edwardovy nervy, nebot ve spojitosti s ní sprádal v hlave celou

radu halucinací. Nynejší kritická situace, mumlal si pokrad-mu, je pouze jednou z dlouhé rady dalších. Asenath se ho postupne zmocnuje a on ví, že jednoho dne jej už nepropustí. I nyní ho zrejme propustila jen proto, že musela, nebot se tam nedokázala udržet delší dobu. Neustále si pujcuje jeho telo a odchází na bezejmenná místa, kde se konají neznámé obrady; zanechává jej pritom ve svém tele a zamyká nahore - nekdy se však již nedokáže udržet a Edward se náhle ocitne zpátky ve svém tele na nejakém vzdáleném, strašlivém a pravdepodobne úplne neznámém míste. Nekdy se jí podarí opet se ho zmocnit, nekdy ne. Casto ho nechá nekde na holickách, presne tak, jak jsem ho našel - pokaždé se musí nejakým zpusobem dostat z té hrozné dálky domu; jakmile najde vuz, najme si nejakého ridice, který jej odveze.

Nejhorší je, že se ho zacíná zmocnovat na stále delší a delší dobu. Chce být mužem - aby byla úplným clovekem -, proto se ho zmocnuje. Vycítila v nem smesici jemne fungujícího mozku a slabé vule. Jednoho dne jej vytlací úplne a zmizí s jeho telem -zmizí, aby se stala velkou carodejkou jako její otec - a ponechá jej osudu, v ženské schránce, jež ani není úplne lidská. Ano, nyní už ví, co to je innsmouthská krev. Provádeli nekalé kousky s morskými stvurami - bylo to otresné... A starý Efraim - ten znal jejich tajemství, a když zestárl, provedl odpornou vec, aby zustal naživu... chtel žít vecne... Asenath to dokáže... jednu úspešnou ukázku již predvedla.

Derby mumlal dál a já se k nemu otocil, abych si ho blíže prohlédl; jeho promena na mne pusobila stejným dojmem jako dríve. Paradoxne se zdálo, že vypadá lépe než obvykle - zdat-neji, normálneji vyvinutý a beze stopy po neduživé ochablosti zpusobené pohodlím. Jako by byl poprvé ve svém zmekcilém živote opravdu aktivní a jaksepatrí pohyblivý; usoudil jsem, že k nezvyklé cinorodosti a cilosti jej urcite primela Asenathina duševní síla. Zato jeho vlastní mysl se nacházela v politováníhodném stavu; blábolil šílené ztreštenosti o své žene, o cerné magii, o starém Efraimovi a o jakémsi zjevem, jež by presvedcilo i mne. Opakoval jména, která jsem znal z dávného listování zakázanými knihami, a chvílemi jsem se zachvel kvuli jisté nitce mytologické souvislosti - ci presvedcivé spojitosti -, jež se vinula jeho drmolením. Vždy se na chvíli odmlcel,

jako by sbíral odvahu k nejakému úplnému a hruzostrašnému odhalení.

„Dane, Dane, cožpak si na neho nevzpomínáš - na ty divoké oci a rozcuchané vousy, jež nikdy nezbelely? Jen jednou se na me podíval a já jsem na to nikdy nezapomnel. Nyní se takhle dívá ona. A já vím proc! Našel to v Necronomiconu - to zaklínadlo. Ješte se ti neodvažuji ríct stránku, ale až ti ji reknu, mužeš si to precíst, a pak pochopíš. Dozvíš se, co me zachvátilo. Stále dál a dál a dál - z tela do tela a do tela - on nehodlá nikdy zemrít. Plamen života - on ví, jak prerušit pouto... muže ješte chvíli plápolat, i

když telo již nežije. Naznacím ti nekolik vecí a snad to uhádneš. Poslyš, Dane - víš, proc si moje žena dává vždycky tak záležet na tom svém hloupém rukopise se sklonem vlevo? Videl jsi nekdy písmo starého Efraima? Chceš vedet, proc mi prebehl mráz po zádech, když jsem zahlédl pár rádek, které si Asenath ve spechu poznamenala?

Asenath - existuje vubec taková osoba? Proc se všichni domnívali, že starý Efraim mel v žaludku jed? Proc si Gilmanovi šuškají o tom, jak kricel - jako vydešené díte -, když se zbláznil a Asenath ho zamkla ve vycalouneném pokoji v podkroví, kde žila predtím? Byla tam zamcena duše starého Efraima? Kdo koho vlastne zamkl? Proc po mnoho mesícu hledal nekoho s jemnou myslí a slabou vulí? Proc neustále proklínal svoji dceru za to, že není syn? Povez mi, Danieli Uptone - jaká dábelská promena byla spáchána v tom dome hruzy, kde bylo oné bezbožné zrude vydáno na milost její duverivé díte, ten clovícek se slabou vulí? A neprovedl to náhodou nastálo - tak, jak to nakonec udelá ona se mnou? Rekni mi, proc ta vec, která si ríká Asenath, píše jinak, když si nedává pozor, takže její rukopis je k nerozeznání od-"

Vtom se to stalo. Jak Derby blouznil, kricel neustále vyšší a tencí fistulí, a tu byl jeho hlas náhle prerušen jakýmsi témer mechanickým cvaknutím. Vzpomnel jsem si na všechny prípady u mne doma, kdy se mi pokaždé znicehonic prestal sverovat - a vytušil jsem, že zasáhla nejaká tajemná telepatická vlna Asenathiny mentální síly, a umlcela jej. Tentokrát to však bylo neco naprosto jiného - a mel jsem pocit, že je to daleko strašnejší. Oblicej vedle mne se na okamžik témer neznatelne zkrivil a celým telem projel záchvev - jako by se všechny kosti, or-

gány, svaly, nervy a žlázy prizpusobovaly radikálne odlišné postave, napetí, tlakum a celkové osobnosti.

Za nic na svete bych nedokázal ríct, v cem presne spocívala nejvetší hruza; presto mnou projela taková mokvavá vlna hnusu a odporu - takový ledove zkoprnelý pocit naprostého odcizení a abnormálnosti -, že jsem najednou držel volant chabe a nejiste. Postava vedle mne nevypadala vubec jako prítel, s nímž jsem se znal po celý život, nýbrž spíše jako nejaký ne-stvurný vetrelec z kosmu - jakési prokleté, nanejvýš zavrženíhodné ohnisko neznámých, zhoubných kosmických sil.

Ochabl jsem pouze na okamžik, ale hned v následující chvíli muj spolucestující uchopil volant a prinutil mne, abych si s ním vymenil místo. Tma nyní velice zhoustla a svetla Portlan-du zustala daleko za námi, a tak jsem mu skoro vubec nevidel do obliceje. Jeho oci však neobycejne žáhly a já jsem si uvedomil, že je nyní zcela urcite v tom podivném excitovaném stavu -tak nepodobném jeho obvyklému já -, kterého si povšimlo tolik lidí. Zdálo se neuveritelne podivné, že by mi apatický Edward Derby - který se sám nikdy neumel prosadit a který se nikdy nenaucil rídit - neco narizoval a dokonce si sedl za volant mého vozu, a presto se presne tohle stalo. Nejakou dobu mlcel a já jsem tomu byl vzhledem k nevysvetlitelnému desu ve svém nitru rád.

Ve svetlech Biddefordu a Saca jsem spatril jeho pevne sevrená ústa a z žáru jeho ocí mne zamrazilo v zádech. Lidé meli pravdu - v tomto stavu se zatracene podobal své žene a starému Efraimovi. Vubec se nedivím, že se to nikomu nelíbilo -bylo v tom zcela jiste neco neprirozeného a dábelského a já jsem pocitoval zlovestnou podstatu jeho stavu tím víc, že jsem o onom šíleném deliriu již slyšel. Ackoli jsem Edwarda Pickma-na Derbyho znal po celý svuj život, tohle byl nekdo jiný - nezvaný host z cerné propasti.

Zacal hovorit až na temném úseku silnice. Když promluvil, jeho hlas znel naprosto cize. Byl hlubší, pevnejší a rozhodnejší, než jak jsem ho znal; mel úplne jiný prízvuk a výslovnost - ackoli mi nejasne, vzdálene a dost znepokojive pripomínal neco, co jsem nedokázal presne zaradit. Zdálo se mi, že v jeho tónu zaznívá prvek velmi hluboké a velice ryzí ironie - nikoli laciná, nesmyslne okázalá pseudoironie povrchního „svetáka", již Der-

by obvykle stavel na odiv, nýbrž neco ponurého, základního, všeprostupujícího a skryte zlého. Žasl jsem nad sebejistotou, jež tak brzy vystrídala záchvat zdešeného blábolení.

„Doufám, že zapomeneš na to, jak jsem pred chvílí na tebe vyjel, Uptone," rekl. „Víš, v jakém stavu mám nervy, tak mi to snad odpustíš. Jsem ti samozrejme nesmírné zavázán za svezení domu.

A musíš taky pustit z hlavy všechny ty nesmysly, které jsem ti zrejme napovídal o své žene - a vubec o všem. Takhle to dopadá, když clovek príliš dlouho studuje takové veci jako já. Moje filozofie je plná bizarních pojmu, a když se vedomí príliš unaví, vymýšlí si všechny možné pomyslné konkrétní aplikace. Nyní si potrebuji odpocinout - nejakou dobu se se mnou pravdepodobne neuvidíš, a nemusíš z toho obvinovat Asenath.

Tento výlet byl ponekud zvláštní, ale vysvetlení je opravdu velmi prosté. V lesích na severu se nacházejí nekteré indiánské památky - menhiry a podobné veci -, které mají znacnou folklorní hodnotu, a my se s Asenath tímto materiálem zabýváme. Bylo to nárocné bádání, proto se muže zdát, že jsem se zbláznil. Až prijedu domu, musím nekoho poslat pro auto. Mesícní odpocinek me postaví na nohy."

Nedovedu si vybavit svoji vlastní úcast na rozhovoru, nebot záhadné odcizení mého partnera zaplnilo veškeré mé vedomí. Každou chvílí ve mne vzrustal pocit nedefinovatelné kosmické hruzy, až jsem nakonec dosáhl skutecného deliria touhy po ukoncení této jízdy. Derby nemel v úmyslu predat mi rízení a já jsem mel radost, jak rychle jsme minuli Portsmouth a New-buryport.

Trochu jsem se obával, že na križovatce, ze které vede hlavní silnice do vnitrozemí a míjí Innsmouth, odbocí muj ridic na pustou pobrežní cestu vedoucí pres to prokleté místo. Avšak nestalo se tak a rítili jsme se pres Rowley a Ipswich smerem k našemu cíli. Do Arkhamu jsme dorazili pred pulnocí a ve starém crowninshieldském dome se ješte svítilo. Derby vystoupil, ve spechu zopakoval své díky a já jsem odjel se zvláštním pocitem úlevy domu. Byla to príšerná jízda - o to príšernejší, že jsem nebyl schopen ríct proc - a vubec jsem nelitoval toho, že se s Derbym podle jeho vlastních slov dlouhou dobu neuvidím.

V

V následujících dvou mesících zacaly kolovat ruzné povésti. Lidé tvrdili, že Derby se stále casteji objevuje ve svém novém excitovaném stavu, a když prišel obcas nekdo navštívit Asenath, nebyla skoro nikdy doma. Edward se u mne zastavil pouze jednou a jen na okamžik; prijel v Asenathine aute - práve se v porádku vrátil odnekud ze státu Maine, kde vuz naposledy nechal - a chtel si vzít nekolik knih, které mi kdysi pujcil. Byl ve svém novém stavu a zdržel se pouze tak dlouho, aby mohl prohodit pár neurcitých zdvorilých poznámek. Bylo zrejmé, že když byl v tomto stavu, nemel si se mnou co ríct - a všiml jsem si, že se dokonce ani neobtežoval použít starý trojitý a dvojitý signál, když zvonil. A stejne jako onoho vecera ve voze jsem pocítil nejasnou, nekonecnou hruzu, jíž jsem nebyl schopen vysvetlit; jeho rychlý odjezd byl tudíž pro mne obrovskou úlevou.

V polovine zárí Derby na týden odjel a nekterí clenové deka-dentní skupiny z univerzity o tom zasvecene hovorili - cinili narážky na setkání s nechvalne známým vudcem nejaké sekty, který byl nedávno vyhošten z Anglie a který si zrídil hlavní stan v New Yorku. Pokud jde o mne, stále jsem nemohl zapomenout na onu podivnou jízdu ze státu Maine. Promena, jíž jsem byl svedkem, na mne hluboce zapusobila a už nekolikrát jsem se pristihl, jak seji snažím objasnit - a stejne tak se snažím vysvetlit si strašlivý des, který ve mne vyvolala.

Avšak nejpodivnejší byly povesti o tom, že ze starého crowninshieldského domu se ozývá necí vzlykot.

Zdálo se, že je to ženský hlas, a nekterí mladí lidé soudili, že zní jako hlas Asenath. Bylo jej slyšet jen zrídka a nekdy býval jakoby násilím umlcen. Hovorilo se o tom, že celá záležitost by mela být prošetrena, avšak pochyby byly jednoho dne zaplašeny, když se Asenath objevila na ulici a živе rozprávela se spoustou svých známých - omlouvala se za to, že poslední dobou vubec nechodí ven, a uvádela to do souvislosti s nervovým zhroucením a záchvatem hysterie prítelkyne z Bostonu, která u ní byla na návšteve. Prítelkyni sice nikdo nevidel, avšak všichni videli Asenath a k tomu nebylo co dodat. A pak kdosi celou záležitost zkomplikoval tím, že prý jednou ci dvakrát bylo slyšet vzlykání mužského hlasu.

Jednoho vecera v puli ríjna jsem uslyšel duverne známé trojí a dvojí zazvonení. Sel jsem sám otevrít a spatril jsem na schodech Edwarda; ihned jsem si uvedomil, že je to jeho puvodní osobnost, se kterou jsem se setkal naposledy pri jeho záchvatech behem oné strašné jízdy z Chesuncooku. Tvár mel zkrivenou smesicí podivných emocí, v nichž prevládal strach a pocit vítezství, a když jsem za ním zavíral dvere, kradmo se ohlédl.

Nemotorne mne následoval do mé pracovny a požádal o trochu whisky na uklidnení. Na nic jsem se ho nevyptával, jen jsem cekal, až bude sám chtít zacít, at už jde o cokoli. Konecne se rozechvelým hlasem odvážil ríct, co se stalo.

„Asenath odjela, Dane. Když byli sluhové vcera vecer pryc, meli jsme spolu dlouhý rozhovor a Asenath mi musela slíbit, že me prestane pronásledovat. Mám samozrejme jisté - jisté okultní obranné schopnosti, o nichž jsem se ti nikdy nezmínil. Musela se poddat, ale hrozne se rozzurila. Okamžite si sbalila veci a vyrazila, do New Yorku - odešla presne vcas, aby chytila vlak v osm dvacet do Bostonu. Zrejmé vzniknou reci, ale nemužu s tím nic delat. Nemusíš nikomu vykládat, že mezi námi k necemu došlo - rekni jen, že odjela na dlouhou pruzkumnou cestu.

Hodlá zrejme navštívit nekterou z tech svých hroznych sekt. Doufám, že odjede na západ a požádá, o rozvod - v každém prípade jsem si na ní vynutil slib, že me nechá na pokoji. Bylo to strašné, Dane - kradla mi telo - vyhánela me ven - delala ze mne zajatce. Držel jsem se a predstíral, že mi to nevadí, ale musel jsem se mít na pozoru. Mohl jsem se opatrne pripravovat, nebot Asenath nedokáže císt úplne a dopodrobna všechny mé myšlenky. Z mých plánu mohla pochytit nanejvýš celkove vzpurnou náladu - a Asenath byla vždy presvedcena, že jsem zcela bezmocný. Nikdy ji ani nenapadlo, že bych nad ní mohl zvítezit... ale já jsem použil nekolika kouzelných formulí, které zapusobily."

Derby se pokradmu ohlédl a dolil si whisky.

„Když se dnes ráno vrátili ti proklatí sluhové, propustil jsem

je. Hádali se se mnou a nepríjemne se vyptávali, ale nakonec

odešli. Byli jako ona - z Innsmouthu - a byli s ní jedna ruka.

Doufám, že me nechají na pokoji - vubec se mi nelíbilo, jak se

smáli, když odcházeli. Musím sehnat pokud možno co nejvíc starých sloužících mého otce. Vrátím se ted domu.

Zrejmé si o mne myslíš, že jsem blázen, Dane, ale v historii Arkhamu existují veci, které dokazují vše, co jsem ti rekl a co ti ješte chci ríct. Jednu z tech promen jsi videl na vlastní oci -když jsme se tenkrát vraceli tvým vozem domu ze státu Maine a já ti vyprável o Asenath. Tehdy me dostala - vyhnala me z mého tela. Nevzpomínám si na víc, než že jsem se ti v rozrušení snažil vysvetlit, jaká je to carodejnice. Pak me dostala a v mžiku jsem byl zpátky v dome - v knihovne, kde me ti zpropadení sluhové drželi pod

zámkem - a v tom prokletém satanském tele... které ani nepatrí cloveku... Abys vedel, byla to ona, s kým jsi tenkrát musel jet domu - ta dravá vlcice v mém tele -, mel sis ten rozdíl uvedomit!"

Derby se odmlcel a mne prejel mráz po zádech. Jiste, uvedomil jsem si ten rozdíl - ale copak jsem mohl prijmout tak šílené vysvetlení? Avšak muj silne rozrušený host pokracoval dál.

„Musel jsem se zachránit - musel jsem, Dane! Byla by me nadobro dostala o Všech svatých - porádali poblíž Chesuncooku sabat a vše melo být stvrzeno obetí. Byla by me nadobro dostala - ona by byla já a já bych byl ona - navždy... príliš pozde... Mé telo by bylo navždy její... Stala by se mužem a úplným clovekem, presne tak, jak chtela... Myslím, že by me odstranila - zabila by své vlastní bývalé telo se mnou uvnitr, cert ji veml, presne tak, jak to udelala již drív - presne tak, jak to ona, on ci to udelali již drív." Edward mel nyní ohavne zkrivený oblicej a nepríjemne jej priblížil k mé tvári, pricemž hlasem klesl až do šepotu.

„Musím ti dopovedet, co jsem naznacoval ve voze - že to ve skutecnosti vubec není Asenath, nýbrž sám starý Efraim. Rok a pul jsem to tušil, ted to vím bezpecne. Dokazuje to její rukopis, když si nedává pozor - obcas si neco poznamená písmem, které jako by z oka vypadlo písmu jejího otce, písmeno po písmenu - a nekdy ríká veci, které by nemohl ríct nikdo jiný než starec, jako byl Efraim. Vymenil si s ní podobu, když vycítil, že se blíží smrt - byla jediným clovekem s vhodným mozkem a dostatecne slabou vulí, jakého mohl najít -, vzal si její telo nastálo, presne tak, jak si ona témer vzala moje, a pak to staré telo, do kterého ji vložil, otrávil. Cožpak jsi nescíslnekrát nevidel za-

rit z ocí toho dábla v ženské podobe duši starého Efraima -a stejne tak z mých, když ovládla moje telo?"

Zalapal po dechu a na chvíli se odmlcel. Neodpovedel jsem; když znovu zacal, mel hlas témer normální. Byl podle mého soudu zralý pro blázinec, ale já sám bych ho tam nikdy neposlal. Cas a nezávislost na Asenath snad vykonají své. Bylo mi jasné, že se již nikdy více nebude chtít zabývat morbidním okultismem.

„Pozdeji ti reknu víc - ted si musím porádne odpocinout. Budu ti vyprávet o nekterých zakázaných hruzách, do kterých me uvedla - o nekterých prastarých hruzách, jež dokonce ješte dnes zahnívají v ruzných zapomenutých zákoutích díky nekolika zvrhlým knežím, kterí je udržují pri živote. Nekterí lidé znají takové veci o vesmíru, jež by nemel znát nikdo, a dovedou delat takové veci, jež by nikdo nemel být schopen delat. Vezel jsem v tom až po uši, ale nyní je všemu konec. Být knihovníkem na Miskatonické univerzite, spálil bych ten prokletý Necronomi-con a všechno ostatní.

Ale ona me ted nemuže dostat. Musím co nejdrív odejít pryc z toho proklatého domu a usadit se doma. Vím, že mi pomužeš, když budu potrebovat pomoc. To pekelné služebnictvo, chápeš - a jestli lidé zacnou být príliš zvedaví, pokud jde o Asenath. Nemohu jim prece dát její adresu... A pak jsou tady jisté skupiny badatelu - jisté kulty, chápeš -, jež by mohly náš rozchod špatne pochopit... nekterí z nich mají zatracene podivné nápady a zpusoby. Vím, že at se stane cokoli, budeš stát pri mne - i když ti budu muset ríct mnoho vecí, které te budou šokovat..."

Presvedcil jsem Edwarda, aby dnes v noci prespal v jednom z pokoju pro hosty; ráno vypadal o neco klidneji. Probírali jsme všechny možné záležitosti týkající se jeho prestehování zpet do derbyovského sídla a já jsem jen doufal, že nebude ztrácet cas a ihned tak uciní. Druhý den vecer neprišel, ale behem následujících týdnu jsme se casto scházeli. Hovorili jsme o podivných a nepríjemných vecech co nejméne, ale zato jsme diskutovali o oprave starého domu Derbyu a o ceste, kterou mel Edward - jak slíbil - podniknout se mnou a mým synem príští léto.

O Asenath jsme témer nemluvili, nebot jsem vedel, že tohle

téma Edwarda zvlášt rozrušuje. Vynorilo se samozrejme množství klepu, avšak ve spojitosti s podivnou domácností ve starém crowninshieldském dome to nebylo nic nového. Nelíbilo se mi, že Derbyuv bankér premrštene velkorysým zpusobem financne prispívá Miskatonickému klubu, a šlo mi rovnež o šeky, které Edward pravidelne posílal jakémusi Mosesovi a Abigail Sargen-tovým a jisté Eunice Babsonové do Innsmouthu. Vypadalo to, jako by si ti zlovolní sluhové na nem vynutili nejakou penzi -i když se mi o celé záležitosti ani slovem nezmínil.

Prál jsem si, aby už prišlo léto - a prázdniny mého syna, který studoval na Harvardove univerzite -, abychom mohli vzít Edwarda do Evropy. Brzy jsem si uvedomil, že se nezotavuje tak rychle, jak jsem si prál - v jeho obcasném veselí bylo neco trochu hysterického a až príliš casto upadal do vystrašené a depresivní nálady. V prosinci byl starý derbyovský dum pripraven k obývání, ale Edward presto stehování neustále odkládal. Ackoli crowninshieldské sídlo nenávidel a zrejme v nem budilo hruzu, byl jím zároven záhadným zpusobem zotrocen. Nezdálo se, že zacne vyklízet své veci, a všemožným zpusobem se vymlouval, jen aby mohl celou záležitost odložit. Když jsem mu to vytkl, vydesil se, aniž jsem vedel proc. Starý komorník jeho otce - jenž byl v dome spolu s dalšími znovu prijatými sluhy -se mi jednoho dne sveril, že Edwardovo obcasné chození sem a tam po dome a zvlášt do sklepa mu pripadá divné a nenormální. Zajímalo mne, zda mu Asenath nepíše dopisy, jež by ho vyvádely z rovnováhy, ale komorník prohlásil, že od ní žádná pošta neprišla.

VI

Jednoho prosincového vecera se Derby behem návštevy u mne duševne zhroutil. Snažil jsem se hovorit o ceste, kterou jsme chteli podniknout príští léto, když vtom Edward náhle vykrikl a vyskocil z kresla s výrazem príšerného, neovladatelného zdešení - takové kosmické hruzy a hnusu, jež by nekomu zdravému mohly prijít na mysl pouze za prispení podsvetních propastí desu.

„Muj mozek! Muj mozek! Bože, Dane - táhne me to - od-

tamtud - tluce - škrábe - ta dáblice - a ted dokonce - Efraim -Kamog! Kamog! Jeskyne shaggothu - lá! Shub-Niggurath! Koza s tisícem kuzlat...!

Plamen - plamen - mimo telo, mimo život - na Zemi - ach, Bože...!"

Jakmile se záchvat zmenil v tupou netecnost, posadil jsem ho zpet do kresla a nalil mu do úst trochu vína. Nekladl odpor, avšak i nadále pohyboval rty, jako by si mluvil pro sebe. V tom okamžiku jsem si uvedomil, že se mi snaží neco ríct, a priblížil jsem ucho k jeho ústum, abych ta sotva znatelná slova zachytil.

„- Zase - zase to zkouší - mel jsem to vedet - tu sílu nemuže nic zastavit: ani vzdálenost, ani zaklínadlo, ani smrt - stále to prichází, vetšinou v noci - nemužu odejít - je to príšerné - ach Bože, Dane, kdybys jen vedel, jak je to príšerné..."

Když upadl do letargie, obložil jsem ho polštári, aby mohl normálne usnout. Nezavolal jsem lékare, protože jsem vedel, jak by se vyjádril o jeho duševním zdraví, a chtel jsem nechat pusobit prírodu, pokud to vubec ješte bylo možné. O pulnoci se probudil a já jsem ho uložil nahore do postele, ale do rána byl pryc. Tichounce se vykradl z domu, a když jsem zatelefonoval jeho komorníkovi, sdelil mi, že je doma a neklidne prechází po knihovne.

Od té chvíle se Edwardova osobnost zacala rychle rozkládat. Už mne nenavštevoval, ale já jsem za ním denne chodil. Neustále vysedával v knihovne, hledel do prázdna a vypadal, jako by velice intenzivne

naslouchal. Obcas mluvil rozumne, ale vždycky o banálních záležitostech. Jakákoli zmínka o jeho nesnázích, plánech do budoucna ci o Asenath ho nesmírne rozrušovala. Komorník mi rekl, že v noci mívá strašné záchvaty, pri kterých by si mohl i ublížit.

Mel jsem dlouhý rozhovor s Edwardovým lékarem, bankérem a právníkem, a nakonec jsem doktora spolu s dvema jeho kolegy specialisty privedl, aby ho prohlédli. Hned první dotazy vyvolaly u Edwarda prudké a žalostné krece - a uzavrený vuz odvezl toho vecera jeho ubohé zápasící telo do Arkhamského sanatoria. Prohlásili mne jeho opatrovníkem a já jsem ho dvakrát týdne navštevoval - skoro jsem plakal, když jsem slyšel jeho ostré výkriky, bázlivý šepot a desivé, monotónní opakování vet jako: „Musel jsem to udelat - musel jsem to udelat - do-

stane me to - dostane me to - tam dole - tam dole ve tme... Maminko! Maminko! Dane! Zachrante me, - zachrante me - "

Nikdo nevedel, je-li nadeje na uzdravení, ale já jsem se ze všech sil snažil pohlížet na vec optimisticky. Kdyby se z toho Edward dostal, musí mít domov; prestehoval jsem tedy jeho služebnictvo do sídla Derbyu, do kterého by se urcite za normálních okolností vrátil. Nemohl jsem se rozhodnout, co udelat s crowninshieldským domem, vším jeho zarízením a sbírkami zcela nevysvetlitelných predmetu, a tak jsem dum zatím nechal nedotcený - a služebné Derbyových jsem narídil, aby tam jednou týdne zašla, setrela prach v hlavních pokojích a topic aby v tech dnech zatopil.

Nejvetší des se však dostavil pred Hromnicemi - krutou ironií ohlášen zábleskem falešné nadeje. Jednoho rána koncem ledna telefonovali ze sanatoria a oznámili, že Edwardovi se náhle vrátil rozum. Jeho souvislá pamet je prý težce poškozena; je však jisté, zeje prícetný. Samozrejme tam bude muset nejakou dobu zustat na pozorování, ale o výsledku není treba pochybovat. Když všechno pujde dobre, za týden ho urcite propustí.

V záplave radosti jsem prispechal do sanatoria, ale když mne ošetrovatelka uvedla do Edwardova pokoje, zustal jsem zmatene stát. Pacient vstal a se zdvorilým úsmevem mne privítal podáním ruky; okamžite jsem si uvedomil, že mám co do cinení s onou podivné excitovanou osobností, jejíž povaha se tolik odlišovala od jeho vlastní - s onou aktivní osobností, která ve mne vzbuzovala nedefinovatelnou hruzu a o které sám Edward jednou odprisáhl, že to je neodbytná duše jeho ženy. Tentýž planoucí pohled, jako mela Asenath a starý Efraim, a tatáž pevne sevrená ústa; když promluvil, cítil jsem v jeho hlase tutéž zlovestnou, pronikavou ironii - hlubokou ironii, tak zavánející skrytým zlem. Tohle byla ta osoba, která pred peti mesíci rídila v noci muj vuz - clovek, kterého jsem nevidel od oné krátké návštevy, kdy zapomnel na dávný signál pri zvonení a vzbudil ve mne neurcitý strach - a nyní mne naplnoval týmž nejasným pocitem rouhacského odcizení a nevýslovného kosmického hnusu.

Prátelsky hovoril o opatreních týkajících se jeho propuštení - a já jsem nemohl udelat nic jiného než mu dát za pravdu, navzdory nekolika pozoruhodným mezerám v jeho vzpomín-

kách z poslední doby. Presto jsem cítil, že se zde deje neco otresného, nevysvetlitelne špatného a nenormálního. Skrýval se v tom des, jejž jsem nebyl s to obsáhnout. Byl to duševne zdravý clovek - ale byl to skutecne ten Edward Derby, kterého jsem znal? Pokud ne, kdo nebo co to tedy je - a kde je Edward? Má to být na svobode, nebo pod zámkem - nebo by to melo být vyhlazeno z povrchu Zeme? Ve všem, co ta stvura rekla, byl náznak bezbrehého cynismu - její jakoby Asenathiny oci se zvláštním a záhadným zpusobem vysmívaly slovum o „brzké svobode, získané zvlášt tuhou samovazbou"! Urcite jsem se choval velmi nepatricne a byl jsem rád, když jsem mel návštevu za sebou.

Po celý zbytek dne a den následující jsem si nad tím problémem lámal hlavu. Co se stalo? Cí duše to vlastne hledela tema cizíma, ocima v Edwardove obliceji? Nemel jsem pomyšlení na nic jiného než na

tuhle mlhavou, strašlivou záhadu a vzdal jsem se všeho úsilí venovat se své obvyklé práci. Druhý den ráno volali ze sanatoria, že stav uzdraveného pacienta se nezmenil, a já jsem byl vecer blízek nervovému zhroucení - což priznávám, i když všichni kolem budou místopríseže prohlašovat, že to pozdeji ovlivnilo moji predstavivost. Nemám k tomu co dodat krome toho, že mému vlastnímu šílenství nelze pricíst na vrub všechno, co se stalo.

VII

V noci - po onom druhém veceru - mne prepadla naprostá, absolutní hruza a obtížila mého ducha cernou svíravou panikou, kterou už nikdy nedokážu setrást. Zacalo to tak, že krátce pred pulnocí zazvonil telefon. Byl jsem jediný, kdo byl vzhuru, a ospale jsem v knihovne zvedl sluchátko. Zdálo se, že na dráte nikdo není, a už jsern se chystal zavesit a jít spát, když jsem na druhém konci linky zaslechl slabounký náznak zvuku. Snaží se nekdo s velikými obtížemi hovorit? Poslouchal jsem a zdálo se mi, že slyším jakýsi mokvavý, bublavý zvuk - „glo... glo... glo"-, který pripomínal neartikulované, nesrozumitelné části slov a slabik. Zvolal jsem: „Kdo je to?" Ale jedinou odpovedí bylo: „Glo - glo - glo - glo." Nenapadlo mne nic jiného, než že zvuk je mechanického puvodu; a protože jsem mel podezrení, že te-

lefonní aparát je porouchaný, schopný prijímat, avšak nikoli vysílat, ješte jsem dodal: „Neslyším vás. Nejlépe udeláte, když zavesíte a zavoláte na informace." Okamžite jsem uslyšel, jak sluchátko na druhém konci zapadá do vidlice.

To bylo, jak ríkám, kolem pulnoci. Pri pozdejším pátrání vyšlo najevo, že hovor prišel ze starého crowninshieldského domu, ackoli už uplynulo nekolik dní od chvíle, kdy tam naposled byla uklízecka. Naznacím pouze, co bylo v dome nalezeno - neporádek v odlehlém sklepním skladišti, necí stopy, špína, ve spechu vyházený šatník, záhadné šmouhy na telefonu, neobratne použité psací potreby a všude kolem vtíravý, odporný zápach. Policisté, chudáci zabednení, mají své uhlazené mi-niteorie a stále ješte pátrají po onom podezrelém propušteném služebnictvu, které v nastalém zmatku zmizelo ze scény. Hovorí o zvrhlé pomste za spáchané ciny, jež prý se týká také mne, nebot jsem byl Edwarduv nejlepší prítel a rádce.

Hlupáci! Cožpak si myslí, že ti primitivové mohli padelat ten rukopis? Cožpak si myslí, že mohli zpusobit to, co prišlo pozdeji? Jsou snad slepí ke zmenám v tele, jež patrilo Edwardovi? Pokud jde o mne, verím nyní všemu, co mi Edward Derby kdy rekl. Za hranicí života existují hruzy, o kterých nic netušíme, a jednou za cas je neštastná lidská všetecnost privolá na dosah. Ef-raim - Asenath - ten dábel je privolal a ony zachvátily Edwarda, jako ted zachvacují mne.

Mohu si být jist, že jsem v bezpecí? Tyto síly prežívají telesnou formu. Príští den - odpoledne, když jsem prekonal šok a byl schopen chodit a souvisle mluvit - jsem šel do blázince a zastrelil ho, v zájmu Edwarda a všeho sveta, ale copak si mohu být jist, dokud nebude zpopelnen? Nechávají si jeho telo, aby na nem doktori mohli provádet nesmyslné pitvy - já však tvrdím, že musí být zpopelnen. Musí být zpopelnen - ten, jenž nebyl Edward Derby, když jsem ho zastrelil. Zblázním se, jestli to neudelají, protože já mohu být ten príští. Já však nemám slabou vuli - a nenechám si ji podkopat hruzami, vírícími všude kolem. Jeden život - Efraim, Asenath a Edward - kdo to bude ted? Já nechci být vyvlecen ze svého tela... nechci si vymenit duši s tou kulkami provrtanou mrtvolou v blázinci!

Pokusím se vyprávet o té poslední hruze souvisle. Vynechám to, co policie vytrvale ignorovala - historky o zakrslé, bizarní,

odporne páchnoucí veci, kterou potkali prinejmenším tri chodci tesne pred druhou hodinou na High Street -, a nebudu se zminovat ani o povaze jednotlivých šlépejí na nekterých místech. Reknu jen tolik, že práve okolo druhé hodiny mne probudilo zvonení a klepání na dvere - zvonek a klepátko se v jakémsi

chabém zoufalství nejiste strídaly, a, v obou prípadech byla patrná snaha o starý Edwarduv signál - tri a dva údery.

V mé mysli, probuzené z hlubokého spánku, nastal zmatek. Derby u dverí - a pamatuje si starý kód! Ta nová osobnost si ho nepamatovala... že by byl Edward náhle zpet ve svém patricném stavu? Proc sem v takovém stresu prispechal? Byl predcasne propušten, nebo utekl? Hodil jsem na sebe župan a hnal se po schodech dolu; pomyslel jsem si, že jeho návrat k vlastnímu já možná vyústil v zurivost a násilí, takže odvolali jeho propuštení a dohnali ho k zoufalé honbe za svobodou. At se stalo cokoliv, je to opet starý dobrý Edward a já mu pomohu!

Když jsem otevrel dvere do temnoty vroubené jilmy, témer mne srazil k zemi prudký závan nesnesitelného puchu. Dusil jsem se hnusem a chvíli jsem jen steží rozeznával zakrslou hrbatou postavu na schodech. Zvonil a klepal Edward, ale kdo byla tato smrdutá, zakrslá karikatura? Kam mohl Edward tak rychle zmizet? Zvonil ješte chvilku predtím, než jsem otevrel dvere.

Návštevník mel na sobe jeden z Edwardových prevlecníku -jeho okraj se témer dotýkal zeme a rukávy byly vyhrnuté, ale presto zakrývaly ruce. Na hlave mel hluboko naražený klobouk s klopenou strechou a oblicej mel zakrytý cerným hedvábným šálem. Nejiste jsem vykrocil kupredu a vtom ze sebe postava vydala mokvavý zvuk, jaký jsem slyšel už v telefonu - „glo... glo..." -, a strcila mi pod nos velký, huste popsaný list papíru, napíchnutý na konci dlouhé tužky. Stále ješte jsem se trásl nevysvetlitelným, morbidním puchem, když jsem papír uchopil a pokusil se ho ve svetle pootevrených dverí precíst.

Byl to Edwarduv rukopis, o tom není pochyb. Ale proc psal, když byl tak blízko, že zazvonil - a proc mel tak nemotorné, hrubé a roztresené písmo? V temném pološeru jsem nemohl rozluštit ani slovo, a tak jsem ustoupil zpet do predsíne; zakrslá postava se bezdecne vlekla za mnou, ale na prahu dverí se zastavila. Zápach tohoto zvláštního posla byl vskutku údesný a já

jen doufal, díky bohu nikoli nadarmo, že se nevzbudí moje žena a nesetká se s ním.

Jakmile jsem ten list papíru zacal císt, cítil jsem, jak mi pod-klesávají kolena, a zatmelo se mi pred ocima. Když jsem se probral, ležel jsem na podlaze a v rukou ztuhlých strachem jsem stále svíral ten prokletý list. Stálo v nem toto:

„Dane - bež do sanatoria a žab to. Zlikviduj to. Už to není Edward Derby. Dostala mne -je to Asenath - a je už tri a pul mesíce mrtvá. Lhal jsem, když jsem tvrdil, že odjela. Zabil jsem ji. Musel jsem. Stalo se to náhle, ale byli jsme sami a já jsem byl ve svém pravém tele. Roztríštil jsem jí hlavu svícnem. Byla by mne navždy dostala o Všech svatých.

Pohrbil jsem ji v zadním sklepním skladišti pod nekolika starými bednami a zahladil všechny stopy. Druhý den ráno sluhové neco tušili, ale sami byli zasveceni do takových tajemství, že se neodvážili policii nic ríct. Poslal jsem je pryc, ale buhví, co oni - a ostatní z té sekty -udelají.

Nejakou dobu jsem si myslel, že je všechno v porádku, a pak jsem zacal pocitovat cukání v mozku. Vedel jsem, co to je - na to nebylo možné zapomenout. Taková duše, jakou má ona - nebo Efraim - existuje zcásti sama o sobe a pretrvává po smrti tak dlouho, dokud se nerozpadne telo. Pomalu a jiste mne dostávala - nutila mne, abych si s ní vymenil telo - zmocnovala se mého tela a mne cpala do toho svého, pochovaného ve sklepe.

Vedel jsem, co prijde - proto jsem se zhroutil a musel jsem jít do blázince. Pak to prišlo - najednou jsem se dusil v temnote-v Asenathine hnijící mrtvole tam dole ve sklepe pod bednami, kam jsem ji pochoval. A vedel jsem, že ona je zcela jiste v mém tele v sanatoriu - nastálo, protože již bylo po Všech svatých a

obet zapusobila i bez její prítomnosti - duševne zdravá a pripravená odejít na svobodu jako hrozba svetu. Byl jsem zoufalý a navzdory všemu jsem se vydrápal ven.

Již príliš dlouho se rozkládám, než abych mohl mluvit- nebyl jsem schopen ani zatelefonovat -, ale stále ještě dokážu psát. Nejak se dám dohromady a sdelím ti tato poslední slova a varování. Zabij toho dábla, pokud si vážíš klidu a míru ve svete. Dohlédni, aby to zpopelnili. Jestli to neudeláš, bude to žít dál a dál, navždy, od tela k telu, a nemohu ti ríct, co všechno napáchá. Varuj se cerné magie, Dane, je to dílo dáblovo. Sbohem - byl jsi skvelý prítel. Policii rekni cokoliv, cemu

bude verit- je mi hrozne líto, že jsem te do toho všeho zatáhl. Zanedlouho budu mít klid - tohle už nebude dlouho držet pohromade. Doufám, že to precteš. A zabij tu vec - zab ji.

TvujEd"

Druhou polovinu listu jsem docetl až pozdeji, protože na konci tretího odstavce jsem omdlel. Omdlel jsem znovu, když jsem spatril a v závanu teplého vzduchu ucítil tu vec, která zanerádila práh. Posel se už nehýbal a nebyl pri vedomí.

Komorník, otrlejší než já, neomdlel, když na tu vec ráno v hale narazil. Místo toho zatelefonoval na policii. Když dorazila, odnesli mne nahoru a uložili do postele, ale ta druhá hromada zustala ležet tam, kde se v noci zhroutila. Muži si pritiskli k nosu kapesníky.

To, co nakonec našli pod Edwardovými prazvláštními šaty, byl vetšinou odporný rosol. Byly tam také kosti - a roztríštená lebka. Podle chrupu byla lebka s jistotou identifikována jako Asenathina.